

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter

Vår referens/dnr:
2023-69

Er referens/dnr:
Fi2023/01509

2023-06-09

Remiss av promemorian Vissa förslag på bränsleskatteområdet inför budgetpropositionen 2024

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och tillstyrker förslagen i enlighet med vad som anges nedan.

Sammanfattning av synpunkter

- Svenskt Näringsliv vill understryka klimatfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt behovet av en effektiv politik för att stödja detta arbete. Alltför snabbt stigande drivmedelspriser är inte en del av detta arbete, varför promemorians förslag bedöms väl avvägda.
- Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget om att den tillfälligt utökade skattenedsättningen på diesel som används i arbetsmaskiner, skepp och vissa båtar inom yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruk, som upphör den 31 december 2023, ska förlängas till utgången av 2025. Vidare tillstyrks förslaget om kvartalsvis återbetalning av aktuell skatt från 2024, i stället för årsvis, i syfte att stärka likviditeten hos berörda företag.
- Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget om att pausa den årliga indexeringsuppräknings av energi- och koldioxidskatt på bränslen för åren 2024 och 2025.
- Den föreslagna pausen i indexeringen av bränslen för 2024 och 2025 är ett viktigt nästa steg för att motverka kraftiga prishöjningar. Svenskt Näringsliv anser dock att överindexeringen på bensin och diesel, tillägget om 2 procentenheter utöver KPI, bör avskaffas från den 1 januari 2024 i stället för att pausas. Ett slopande av överindexeringen skulle återställa indexeringen till uppräkning med KPI, en modell som gällde innan 2016, och därmed harmonisera med den indexeringsmodell som gäller för övriga indexuppräknade punktskatter.

Grunder för förslagen

Skattenedsättning på diesel för skogs-, jord-, och vattenbruk

I promemorian föreslås att den tillfälligt utökade skattenedsättningen av koldioxid- och energiskatt som gäller fram till utgången av 2023, på diesel som används i arbetsmaskiner, skepp och vissa båtar inom yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruk ska förlängas till utgången av 2025. Enligt förslaget ska nedsättningen av koldioxidskatten medges med 2 242 kronor per kubikmeter diesel och nedsättningen av energiskatten med 1 582 kronor per kubikmeter diesel. Den föreslagna nedsättningen beaktar att statsstödsregelverket GBER har genomgått en översyn som bl.a. innebär att den aktuella nedsättningen för areella näringar inte lägre får vara större än att stödmottagarna betalar minst den minimiskattenivå som föreskrivs i bilaga I till energiskattedirektivet.

De föreslagna ändringarna beräknas omfatta cirka 25 000 företag inom jord-, skogs- och vattenbruksbruksnäringarna. Promemorian anger att det är viktigt med konkurrenskraftiga och hållbara areella näringar. Det svenska jord- och skogsbruket har till följd av högre priser på flera insatsvaror under det senaste året fått kraftigt ökade kostnader. Åtgärden syftar till att stödja de areella näringarna ytterligare. Av promemorian framgår att regeringen med anledning av anförda skäl har bedömt att det är befogat att förlänga den temporära skattenedsättningen, så att de areella näringarna i princip inte kommer att betala någon energi- eller koldioxidskatt på sin dieselanvändning.

De ändrade nedsättningsnivåerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024 och ska gälla till och med den 31 december 2025.

Vidare föreslår promemorian att återbetalning av skatten ska ske kvartalsvis från 2024, i stället för årsvis, i syfte att förstärka likviditeten hos berörda företag och därmed förbättra dessa företags möjlighet att möta en vikande konjunktur.

Pausad indexering på bränslen

I promemorian föreslås att den årliga indexeringen av energi- och koldioxidskatten på bränslen ska inte tillämpas för kalenderåren 2024 och 2025. Förslaget omfattar diesel, bensin, naturgas, gasol, flygbensin, kol och koks samt eldningsolja.

Syftet med förslaget är att mildra effekterna av de höga bränslepriserna för hushåll och företag under det rådande ekonomiska läget. Den föreslagna pausen i indexeringen beräknas minska literpriset på bensin, inklusive moms, med 93 öre för 2024 och med 140 öre för 2025.¹ För diesel är motsvarande uppskattning 60 öre respektive 90 öre.

¹ Den föreslagna pausen i indexeringen av bränslen innefattar såväl KPI-uppräknningen som BNP-uppräknningen.

Förslaget beräknas ha offentligfinansiell effekt om 4,71 mdr i minskade skatteintäkter för 2024 och minskade skatteintäkter om 7,08 mdr för 2025.

Synpunkter

Allmänt

Svenskt Näringsliv står bakom det svenska målet om netto noll utsläpp till 2045 och driver på för införandet av att hela EU ska nå netto noll 2050. En förutsättning för all framgångsrik klimatpolitik är att den inte slår mot konkurrenskraften eller underminerar stödet för den. Svenskt Näringsliv vill understryka klimatfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt att politiken behöver vara effektiv för att stödja detta arbete.

Skattenedsättning på diesel för skogs-, jord-, och vattenbruk

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget och bedömer att det får positiv ekonomisk påverkan och stärkt konkurrenskraft för berörda företag. Se även tidigare remissvar i frågan.²

Alltför snabbt stigande drivmedelspriser slår negativt mot svensk konkurrenskraft för de areella näringarna. Förslaget bedöms väl avvägt i ljuset av att klimatavtrycket från dessa näringar i Sverige är mindre än om produkterna hade ersatts av motsvarande produkter från andra länder där utsläppen är högre. Att producera de aktuella areella produkterna i Sverige kan innebära att s.k. "carbon leakage" kan minska, varvid Sverige kan bidra till ett lägre klimatavtryck på global nivå.

Pausad indexering på bränslen

Svenskt Näringsliv välkomnar och tillstyrker att indexeringen av bränslen pausas under 2024 och 2025. Det hade dock varit önskvärt om BNP-indexeringen³, den s.k. överindexeringen om två procentenheter utöver konsumentprisindex (KPI), på energi- och koldioxidskatten på bensin och diesel avskaffas. Ett avskaffande skulle främja det svenska näringslivet, med i internationell jämförelse framstående miljöteknik, och skapa bättre förutsebarhet.

² Se bl.a. Svenskt Näringslivs remissvar från 4 mars 2022, 16 maj 2022 och 17 januari 2023.
https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/pax9o_remissvar_2022-167pdf_1194468.html/remissvar_2022-167.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/5s2z92_remissvar_2022-61pdf_1185608.html/Svenskt+N%25C3%25A4ringsliv_remissvar_Retroaktivt+s%25C3%25A4nkt+skatt+p%25C3%25A5+diesel+inom+jord-+skogs-+och+vattenbruk_220516.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/5jw7ew_remissvar_2022-31pdf_1182367.html/remissvar_2022-31.pdf

³ Årlig uppräknings av skatten som basutvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP) vid den årliga omräkningen.

Svenskt Näringsliv är och var mycket kritisk vid införandet av den nuvarande indexeringsmodellen på bensin och diesel då den innebär att det sker en överindexering och att skatten växer mer än KPI-utvecklingen.⁴ Skälen till kritiken är bl.a. följande:

- Det är anmärkningsvärt att det etablerats ett helt nytt system för automatisk skattehöjning på drivmedel, där riksdagens årliga beslutsfattande i praktiken rundas.⁵ Överindexeringen innebär på 20 års sikt en 50 procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat något beslut.
- Skattehöjningarna påverkar särskilt de som bor på en bilberoende landsbygd och ett värdeskapande näringsliv med stora behov av transporter.
- Med reduktionsplikten blir överindexeringen av skatten ett dubbelt styrmedel. Eftersom reduktionsplikten i sig ökar incitamenten för omvandling genom ett tvingande reduktionspliktssystem kan indexmodellen och dess styreffekt inte längre motiveras.⁶

Den föreslagna pausen i indexeringen av bränslen för 2024 och 2025 är ett viktigt nästa steg för att motverka kraftiga prishöjningar på bensin och diesel. Svenskt Näringsliv anser dock att överindexeringen bör avskaffas från den 1 januari 2024 i

⁴ Se bl.a. följande remissvar från Svenskt Näringsliv:

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/q2p5q2_remissvar_2021-43pdf_1168131.html/remissvar_2021-43.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/svenskt-naringsliv_remissvar_promemorian-pausad-bnp-indexering-av_1148262.html/Svenskt+N%25C3%25A4ringsliv_remissvar_promemorian+Pausad+BNP-indexering+av+skatten+p%25C3%25A5+bensin+och+diesel_200922.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/e309gf_remiss-svenskt-naringsliv_remissvar_befrielse-fran-koldioxid-och_1132173.html/Remiss+Svenskt+Nringsliv_remissvar_Befrielse+frn+koldioxid-+och+energiskatt+i+vissa+fall+och+frndrad+omrkning+av+skattesatserna+fr+diesel+och+bensin.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/1u59lg_remissvar-39-2017pdf_1115722.html/Remissvar+39-2017.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/9yvzd1_remissvar-168-2015pdf_1100133.html/Remissvar+168-2015.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/wm07r_remissvar-59-2015pdf_1096492.html/Remissvar+59-2015.pdf

⁵ Se bl.a. följande remissvar från Svenskt Näringsliv:

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/q2p5q2_remissvar_2021-43pdf_1168131.html/remissvar_2021-43.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/r5234w_remissvar-168-2015pdf_1100133.html/Remissvar+168-2015.pdf

⁶ Se bl.a. Svenskt Näringsliv remissvar avseende promemorian Pausad BNP-indexering av skatten på bensin och diesel för 2022.

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/q2p5q2_remissvar_2021-43pdf_1168131.html/remissvar_2021-43.pdf

stället för att pausas. Ett avskaffande skulle inte ge någon ytterligare budgetpåverkande effekt för 2024 och 2025 jämfört med det förslag som regeringen föreslår i aktuell remiss. Ett slopande av överindexeringen skulle återställa indexeringen till uppräkningsmodell med KPI, en modell som gällde innan 2016, och därmed harmonisera med den indexeringsmodell som gäller för övriga indexuppräknade punktskatter.⁷

SVENSKT NÄRINGSLEV

Johan Fall

Robert Lönn

⁷ Regeringen har föreslagit att överindexeringen på avfallsskatt och naturgrusskatt ska slopas från den 1 januari 2024.